

Tragom idealne lepote u slikarstvu i skulpturi

Ivona Vukmanović i Teodora Protić II3

Tragom idealne lepote u slikarstvu i skulpturi

Izabrana dela:

- **Miloska Venera**
Antička Grčka
- **Apolon Belvedere**
Rimska antika
- **Vuturijev čovek**
Leonardo da Vinči
- **Čovek sa crvenim turbanom**
Jan van Ajk
- **Venera iz Urbina**
Ticijan
- **Narcis**
Karavado
- **Doručak na Travi**
Eduar Mone
- **Plave igračice**
Edgar Dega
- **Devojka u plavom**
Đura Jakšić
- **Poljubac**
Gustav Klimt

Tragom idealne lepote u slikarstvu i skulpturi

Potreba čoveka da teži ka savršenstvu i idealnoj lepoti oduvek je predstavljala pokretačku snagu za mnoga dela koja čovek čini od samog svog nastanka pa do danas. Umetnost je jedna od najplodnijih vrsta ljudskog stvaralaštva kroz koje čovek oduvek traga za ovim idealima.

Čovek kao centralna tema idealne lepote predstavljao je oduvek univerzalnu inspiraciju za umetnike, a neka od bezbrojnih dela nastalih ovim tragom koja su obeležila umetničko nasleđe predstavice vam ovog puta, svesni da je to samo mali deo onoga što zavređuje da ilustruje potragu za ljudskom lepotom i savršenstvom kroz slikarstvo i skulpturu.

Venera iz Milosa

Miloska Venera je drevna grčka skulptura nastala tokom helenističkog perioda, koju je izradio vajar Aleksandros iz Antiohije oko 150. godine pre nove ere. Veruje se da predstavlja Afroditu, grčku boginju lepote i ljubavi, dok neki neki naučnici smatraju da statua zapravo predstavlja morskog boginju Amfitritu, koja je bila poštovana na ostrvu Milosu na kojem je statua pronađena. Statua je veća je od prirodne veličine - visoka 204 centimetra, a danas joj nažalost nedostaju oba kraka, deo jedne ruke i originalno postolje.

Miloska Venera do današnjih dana se smatra simbolom graciozne ženske lepote, pa i dalje predstavlja izvor inspiracije i divljenja za mnoge ljude širom sveta, a njena lepota i značaj ostaju neizbrisivi u istoriji umetnosti. Statua se čuva u muzeju Luvr kod Pariza.

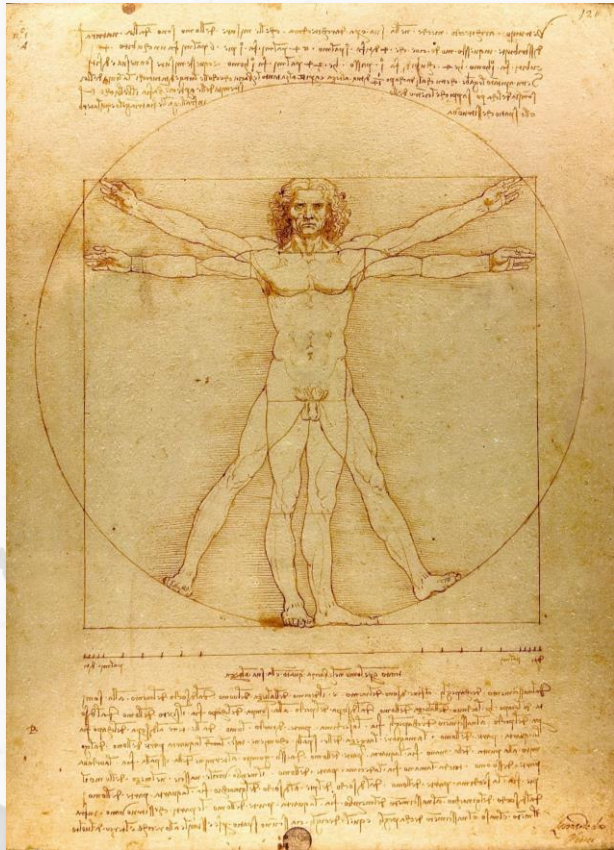
Apolon Belvedere

Apolon Belvedere je slavna mermerna skulptura iz klasične antike. Smatra se da je delo nastalo sredinom drugog veka nove ere i to kao rimska kopija originalne bronzane statue stvorene između 330. i 320. godine pre nove ere, koju je stvorio grčki vajar Leohar. Apolon Belvedere za mnoge predstavlja pravo estetsko savršenstvo u prikazu muške figure pretočene u lik boga Apolona, koji je i kasnije tokom istorije uziman kao simbol skladnosti i lepote. Njegova izražajna figura prikazuje Apolona u trenutku kada je upravo ispalio strelu iz svog luka, a iz mitologije je poznato da nikada nije promašio metu.

Skulptura se danas nalazi u "Cortile del Belvedere" muzeju, jednom iz kompleksa vatikanskih muzeja.

Viturijev čovek – Leonardo da Vinči

Genijalnost koju je svetu podario Leonardo da Vinči slavni renesansni umetnik, naučnik i pronalazač, može se videti i u njegovom crtežu "**Vitruvijeve čovek**" koji je danas poznat i kao "Proporcije čoveka", a nastao je 1487. godine. Ovaj crtež se nalazi u jednoj od Leonardoovih beležnica i temelji se na delu slavnog starorimskog arhitekta Vitruvija. Na crtežu se prikazuje figura muškarca u dva preklapajuća položaja. U jednom položaju, muškarac ima raširene ruke, dok u drugom ima i raširene ruke i noge. Oko figure su opisani krug i kvadrat.

"Vitruvijeve čovek" ilustruje odnos između ljudskog tela i geometrijskih oblika, a često se naziva i "Zakonom proporcija". Čuva se u Galeriji Akademije u Veneciji i, poput većine radova na papiru, prikazuje se samo povremeno.

Čovek sa crvenim turbanom – Jan van Ajk

Flamanski slikar Jan van Ajk (Jan van Eyck) je bio predvodnik nove epohe renesansne umetnosti i jedan od najslavnijih predstavnika ranog holandskog slikarstva. Jedan od njegovih najpoznatijih portreta "**Čovek sa crvenim turbanom**" iz 1433. godine, verovatno predstavlja autoportret samog umetnika. Preciznost detalja, umeće korišćenja uljanih boja i neverovatna realističnost, svrstavaju ovo delo među najupečatljivije autoportrete u istoriji umetnosti. Slika se danas nalazi u Narodnoj galeriji u Londonu.

Venera iz Urbina – Ticijan

“**Venera iz Urbina**” je delo Ticijana (Tiziano Vecelli), italijanskog slikara iz 16. veka jednog od najpoznatijih umetnika venecijanske škole.

Na slici je prikazan akt mlade žene čija lepota se upoređuje sa lepotom boginje Venere, koja je prikazana u prizoru svakodnevnog života, čime je autor želeo da stvori vezu između figure boginje i figure obične žene, te predstavlja savršen prikaz klasične renesansne žene koja simbolizuje ljubav, lepotu i plodnost. Sliku je nastala 1538. godine, a naručio ju je vojvoda od Urbina, Guidobaldo Della Rovere, kao dar za sreću svojoj nevesti. Delo se danas nalazi u galeriji “Uffizi” u Firenci.

Narcis – Karavađo

“**Narcis**” je delo naslikano od strane italijanskog baroknog slikara Karavađa (*Michelangelo Merisi, il Caravaggio*) između 1597. i 1599. godine. Ova slika se zasniva na klasičnoj mitologiji, po priči o Narcisu, koja govori o mladiću koji se zaljubio u svoj odraz u vodi, ali nije mogao samog sebe da zavede, zbog čega se u očaju ubio.

Na Karavađovom platnu, Narcis je prikazan kako se naslanja na vodu, pogleda zamućenog u odrazu. Slika prenosi osećaj tuge i zatvorenosti, kao da je figura Narcisa zarobljena u krugu sa svojim odrazom, okružena tamom. Ovo delo se trenutno čuva u muzeju “Galleria Nazionale d’Arte Antica” u Rimu.

Doručak na travi – Eduar Mone

“**Doručak na travi**” je ulje na platnu koje je naslikao francuski umetnik Eduar Mone (*Édouard Manet*). U vremenu kada je nastala (1863. godine) izazvala je skandal i čuveni Salon u Parizu je odbio da je prikaže. Osim što su temu smatrali vulgarnom, mnogi kritičari nisu podržavali ni kompoziciju slike zbog stila kojim se slikar služio, ali danas mnogi smatraju ovo delo prvom slikom moderne umetnosti.

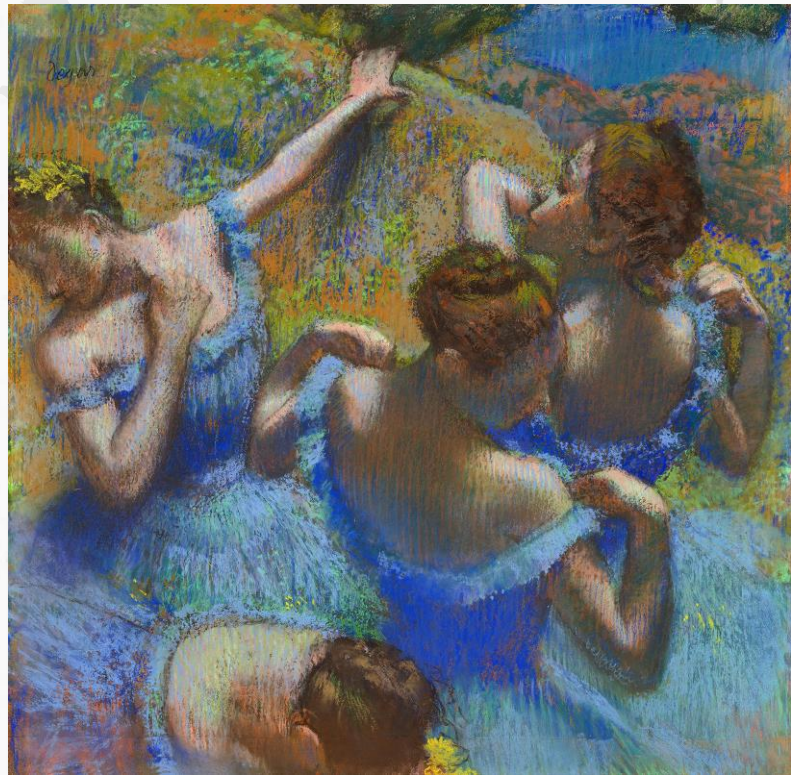

Na slici su prikazana tri lika – žena i dva muškarca koji su smešteni u prvom planu, kao i još još jedna žena u pozadini koja se kupa. Mone je ovim delom želeo da isprovocira savremeni moral prikazivanjem obučenih muškaraca uz nagu ženu u prirodnom okruženju što se u tadašnjem društvu svakako nije moglo videti u stvarnosti. Slika se čuva u muzeju Orse u Parizu.

Plave igrāčice – Edgar Dega

“**Plave igrāčice**” predstavljaju jedno od najpoznatijih dela francuskog umetnika Edgara Dega (*Iler Źermen Edgar de Ga*), koji je bio fasciniran lepotom i gracioznošću balerina koje je često prikazivao na svojim slikama.

Slika “Plave igrāčice” prikazuje dve balerine u plavim kostimima, u trenutku dok izvode ples. Dega je majstorski uhvatio njihovu gracioznost i pokret, koristeći se svetlim bojama i preciznim linijama. Vešto je dočarao eleganciju i energiju plesa, dok igrāčice istovremeno odišu melanholijom i tajanstvenošću. Delo se čuva u Puškinovom muzeju u Moskvi.

Devojka u plavom – Đura Jakšić

“Devojka u plavom” je slika srpskog pisca i slikara Đure Jakšića, nastala tokom 1856. godine. Ovo delo je primer portreta srpskog romantizma iz sredine XIX veka. Slika je rađena u tehnici ulje na platnu i veruje se da prikazuje Emiliju Milu Popović u koju je Đura bio nesrećno zaljubljen.

Kada se Emilija udala za drugog čoveka, tuga i razočarenje su bile toliko velike da su umetnika navele da se zamonaši, a snažne emocije koje je osećao, Đura Jakšić je pretočio u ovu sliku koju je radio prema sećanju. Slika se čuva u Narodnom muzeju Srbije u Beogradu.

Poljubac – Gustav Klimt

“**Poljubac**” Gustava Klimta predstavlja jedno od najpoznatijih dela proslavljenog austrijskog umetnika, iz njegove čuvene “zlatne faze”. Rađena je tehnikom ulje na platnu, sa dodatim srebrnim i zlatnim listićima. Prikazuje muškarca i ženu na obali jezera, pokrivenoj cvećem na zlatnoj pozadini. Ženski lik kleči, telo joj je prikazano u profilu, sa glavom naslonjenom na rame muškarca. Muškarac stoji i grli ženu, a njegov zagrljaj oblikuje skladno jedinstvo dva tela – izgledaju kao jedna osoba.

Slika je nastala je između 1907. i 1908. godine, a čuva se u austrijskoj galeriji Belvedere u Beču.

Hvala na pažnji!

Ivona Vukmanović II3

Teodora Protić II3

